PROJECTLEIDERSSAMENVATTING

ONTPLOFBARE OORLOGSRESTEN

Datum: 6 mei 2022

Kenmerk: BB21-132-PLS-01

Aan: 5.1.2e

Van: 5.1.2e

Betreft: PLS-OO Zonnepark Karstraat, Huissen

Inleiding

Naar aanleiding van uw verzoek van 19 april j.l. met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten[1] (hierna: OO) op de projectlocatie Zonnepark Karstraat te Huissen, is voorliggende projectleiderssamenvatting OO opgesteld. Ter plaatse van de projectlocatie zullen verschillende bodemroerende werkzaamheden plaatsvinden. In voorliggende PLS-OO wordt nagegaan of op de beoogde projectlocatie OO uit de Tweede Wereldoorlog aanwezig kunnen zijn. Hiervoor is de risicokaart OO van de gemeente zoals weergegeven in de gemeentelijke informatiesystemen geraadpleegd.

Op basis van de door u aangeleverde gegevens is het projectgebied begrensd. In deze rapportage vindt u een weergave van de verschillende kaartlagen uit de gemeentelijke risicokaart en de geconstateerde indicaties voor de aanwezigheid van OO. Bovendien is een overzicht opgenomen van de te nemen maatregelen indien werkzaamheden plaats zullen vinden binnen de vastgestelde verdachte gebieden.

[1] *Sinds 1 januari 2021 is het nieuwe certificatieschema opsporen ontplofbare oorlogsresten van kracht (CS-OOO). In dit certificatieschema is de term 'conventionele explosieven' komen te vervallen en vervangen voor 'ontplofbare oorlogsresten'.*

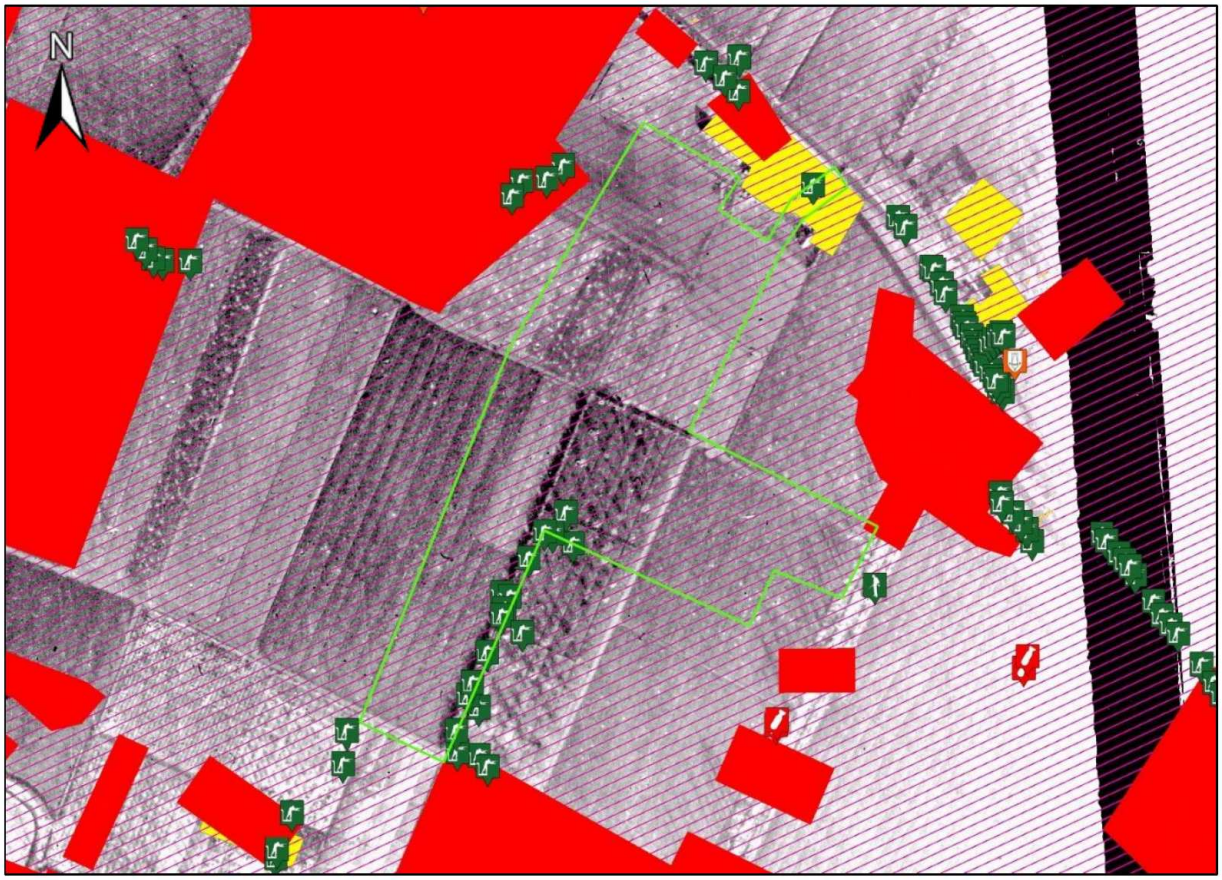

Figuur 1. *Het projectgebied (groen omlijnd) te Huissen. Bron satellietbeeld: World Imagery.*

Uit de projectie van het projectgebied op de risicokaart is gebleken dat zich hier tijdens de Tweede Wereldoorlog diverse oorlogshandelingen hebben afgespeeld waarbij mogelijk OO in de bodem zijn achtergebleven. Zo is binnen het projectgebied en/of in de directe omgeving daarvan sprake van de aanwezigheid van:

☒	Schutterspu(ten)	☐	Geschutopstelling(en)
☐	Granaatinslag(en)	☐	Munitieopslagplaats(en)
☒	Bominslag(en)	☐	Vernielingslading(en)
☐	Raketinslag(en)	☐	Massaexplosie(s)
☐	Munitievondst(en) MMOD	☐	Dumplocatie(s)
☒	EODD melding(en)	☒	Troepenbeweging(en)
☒	Loopgraaf/loopgraven	☐	V-1 inslag(en)
☒	Beschadigde bebouwing	☒	Mijnenveld(en)
☐	Veldgraf/veldgraven	☐	Vliegtuigcrash(es)
☐	Bombardement(en)	☐	Raketbeschieting(en)
☐	Bunker(s)		

Uit de luchtfotoanalyse voor de risicokaart is gebleken dat het gehele grondgebied van de gemeente Lingewaard kan worden beschouwd als zijnde getroffen door artillerie- en/of mortierbeschietingen. Zie onderstaande afbeeldingen voor een overzicht van alle in de risicokaart vastgestelde indicaties en verdachte gebieden binnen en in de directe nabijheid van het projectgebied te Huissen.

Figuur 2. *Alle indicaties binnen- en in de directe nabijheid van het projectgebied te Huissen. Het gehele projectgebied is getroffen door artillerie- en mortierbeschietingen. Tevens was er ter plaatse van het projectgebied een mijnenveld aanwezig. Het mijnenveld zou later geruimd worden. In de wijdere omgeving is er sprake van de aanwezigheid van inslagen van afwerpmunitie, troepenbewegingen, beschadigde bebouwing en schuttersputten. In het verleden zijn in deze omgeving door de EODD verschillende ruimingen uitgevoerd. Luchtfoto 26 november 1944, luchtfotonummer 4264.*

Legenda

- Gebied getroffen door artilleriebeschieting
- Mijnenveld
- Troepenbeweging
- Melding EOD
- Beschadigde bebouwing
- Inslag afwerpmunitie
- Schutterspu

Figuur 3. *De op basis van de verschillende indicaties vastgestelde verdachte gebieden. Binnen het gehele projectgebied (groen omlijnd) en in de (directe) omgeving is sprake van een verdacht gebied verschoten geschutmunitie en afwerpmunitie. Verder is binnen het projectgebied sprake van een gebied verdacht op afwerpmunitie, mijnen, en op klein-kalibermunitie, handgranaten, geweergranaten en munitie voor granaatwerpers. Binnen het projectgebied is een locatie vrijgegeven. Bron satellietbeeld: World Imagery.*

Legenda

In het verleden werden door de EODD enige ruimingen (geregistreerd in zgn. MORA's) uitgevoerd in de nabijheid van het projectgebied in kwestie. In onderstaande tabel worden de details van deze ruimingen getoond.

MORA	Locatie	Aantal	Benaming	Nationaliteit
19730662	Heuvelsestraat	1 1	Handgranaat Mk II Handgranaat Mills 36	Geallieerd Geallieerd
19730741	Veilingcomplex, Angeren	1	Brisantbom 23 lbs	Onbekend
19740074	Nabij Karbrug, Karstraat	1	Schokbuis No. 119, leeg	Onbekend
19770123	Handelsstraat 18	1	Brisantgranaat 25 ponder, met schokbuis No. 117	Brits
19771443	D.O.S. zandwinning	1	Rookgranaat 2 inch mortier, vol	Brits
19902243	Heuvelsestraat	1 2	Brisantgranaat 10,5 cm, met schokbuis No. 23, verschoten Tetrylpakket	Geallieerd Geallieerd

MORA	Locatie	Aantal	Benaming	Nationaliteit
		1	Restant ontsteker antitankmijn, No.3 Mk I van GS MK V AT	Geallieerd
19902443	Handelsstraat 18	1	Restant springrookgranaat 4.2 inch	Brits
19902886	In sloot onder struik Heuvelsestraat, Bemmel	1	Brisantgranaat 25 ponder, met schokbuis 117, verschoten	Brits
19903145	Heuvelsestraat	1	Antipersoonsmijn Mk II, zonder ontsteker	Geallieerd
19910972	Veilingterrein	1	Restant springrookgranaat 4.2 inch, fosfor	Brits
19912240	Nijverheidsstraat	1	Rookgranaat 25 ponder, verschoten, met restant tijdschokbuis	Brits
19961266	Heuvelsestraat	1 200	Handgranaat Mills 36, incompleet Klein-kalibermunitie, diversen	Geallieerd Onbekend
19980277	Heuvelsestraat	1	Scherfhandgranaat Mk II, met restant ontsteker	Geallieerd
19991491	Heuvelsestraat	1	Brisantgranaat 8 cm mortier, met würfgranatzeitzünder, verschoten	Duits
20021825	Heuvelsestraat 14	1	Rookgranaat 25 ponder, met restant tijdschokbuis No. 221, verschoten	Brits
20030389	Heuvelsestraat	2 1 2 121 1 1 6 1 1 2 3 2 11 8	Brisantgranaat 2 cm Brisantgranaat 8 cm mortier, met AZ Indringkap Klein-kalibermunitie, diversen Patroonhuls van 15 cm Patroonhouder Restant schokbuis Restant springrookgranaat 3 inch mortier Rookgranaat bodemuitstralend 2 inch mortier Schokbuis No. 117/119 Staartstuk 3 inch mortier Staartstuk 4.2 inch mortier Staartstuk 8 cm mortier, verschoten Staartstuk 81 mm mortier, verschoten	Allen geallieerd
20141639	Heuvelstraat 5, Bemmel	1	Scherfhandgranaat Mk II, met restant ontsteker	Geallieerd

Mogelijk aan te treffen (sub)soorten OO

Uit de voor de risicokaart geraadpleegde literatuur, archiefgegevens en luchtfotoanalyse is gebleken dat binnen het projectgebied te Huissen, als gevolg van artillerie- en mortierbeschietingen, sprake is van het mogelijk achterblijven van OO in de vorm van diverse kalibers verschoten geschutmunitie met een maximum van 155 mm (geallieerd) en 15 cm (Duits). Verder is een deel van het projectgebied verdacht op afwerpmunitie. Daarnaast is een

deel van het projectgebied verdacht op landmijnen. Tenslotte is een deel van het projectgebied verdacht op achtergelaten klein-kalibermunitie, handgranaten, geweergranaten en munitie voor granaatwerpers en afwerpmunitie. In onderstaande tabel worden de hoofdsoorten en enkele bijbehorende typen mogelijk aan te treffen OO benoemd, gebaseerd op de geraadpleegde bronnen. Dit overzicht met subsoorten/typen OO is niet limitatief.

Soort	Benaming	Toestand	Nationaliteit	Penetratiediepte
Geschutmunitie				
Geschutmunitie	Brisantgranaat 155 mm	Verschoten	Geallieerd	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 15 cm met schokbuis (*Aufschlagzunder*) AZ.23	Verschoten	Duits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Springrookgranaat 4.2 inch (fosfor)	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 4.2 inch mortier	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 10,5 cm	Verschoten	Geallieerd	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 25 ponder	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Rookgranaat 25 ponder	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 81 mm mortier	Verschoten	Geallieerd	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Springrookgranaat 3 inch mortier	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 3 inch mortier	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 8 cm mortier	Verschoten	Duits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Rookgranaat 2 inch mortier	Verschoten	Brits	< 2,50m-MV
Geschutmunitie	Brisantgranaat 2 cm	Verschoten	Duits	< 2,50m-MV
Landmijnen				
Landmijnen	Antitankmijn Mk I	Gelegd	Brits	< 0,50m-MV
Landmijnen	Antipersoneelsmijn Mk II	Gelegd	Brits	< 0,50m-MV
Klein-kalibermunitie, hand- en geweergranaten en munitie voor granaatwerpers				
Klein-kalibermunitie	Diverse	Achtergelaten/ gedumpt	Diverse	< 2,50m-MV
Handgranaten	Diverse	Achtergelaten/ gedumpt	Diverse	< 2,50m-MV
Geweergranaten	Diverse	Achtergelaten/ gedumpt	Diverse	< 2,50m-MV
Munitie voor granaatwerpers	Diverse	Achtergelaten/ gedumpt	Diverse	< 2,50m-MV

Binnen de gemeente Lingewaard hebben sinds de Tweede Wereldoorlog diverse ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn geweest op de bodem. Uit vergelijking van het historisch luchtfotomateriaal met de huidige situatie is gebleken dat er binnen een deel van het projectgebied en in de omgeving daarvan ingrijpende bodemroerende werkzaamheden zijn uitgevoerd. Binnen dit deel van het projectgebied is namelijk een volledig andere infrastructuur en bijbehorende panden gerealiseerd. Het grootste gedeelte van het

projectgebied is echter nauwelijks geroerd. De maaiveldhoogte ten tijde van de Tweede Wereldoorlog betrof circa 9,20m+NAP.

Op locaties waar na de Tweede Wereldoorlog bodemroerende werkzaamheden zijn uitgevoerd mag worden aangenomen dat (tot op zekere diepte) eventuele aanwezige OO reeds opgemerkt en verwijderd zijn.

Conclusie en (werk)advies

Op basis van de beschikbare archiefgegevens, literatuur en luchtfotomateriaal kan worden gesteld dat binnen het projectgebied, in de niet-naoorlogs geroerde bodem, de volgende (sub)soorten OO kunnen zijn achtergebleven:

- Geschutmunitie, diverse kalibers, met een maximaal kaliber van 155mm/15 cm tot een diepte van 2,50 meter minus maaiveld (maaiveld Tweede Wereldoorlog), oftewel tot 6,70m+NAP;
- Klein-kalibermunitie, hand- en geweergranaten en munitie voor granaatwerpers tot een diepte van 2,50 meter minus maaiveld (maaiveld Tweede Wereldoorlog), oftewel tot 6,70m+NAP;
- Landmijnen, diverse types, tot een diepte van 0,50 meter minus maaiveld (maaiveld Tweede Wereldoorlog), oftewel 8,70m+NAP.

Daar waar de bodem niet aantoonbaan naoorlogs geroerd is, adviseert BeoBOM om voorafgaande aan de voorgenomen bodemroerende werkzaamheden een opsporingsproces, zoals bedoeld in het CS-OOO[2], uit te voeren om de risico's met betrekking tot het aantreffen van OO te minimaliseren.

Ondertekening ter accordering:

5.1.2e
Adviseur Ontplofbare Oorlogsresten

5.1.2e

Beleidsadviseur handhaving

Bij afwezigheid van ondertekening 5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

[2] *Certificatieschema Opsporen ontplofbare oorlogsresten (1 januari 2021).*

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Beschrijving	Pagina('s)
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1 8